

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 320/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **UNIKOV Steel spol. s r. o.**, Průmyslová 1582, Bzenec, Česká republika, IČO 29 274 605, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Havlátom, Rudnayovo námestie 1, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 14/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 14/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým by prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 10 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 17. decembra 2019 na Okresnom súde Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie sumy 322 425 eur s príslušenstvom ako pohľadávky z bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného. Platobný rozkaz z 15. januára 2020 napadol žalovaný odporom. Po zrušení platobného rozkazu a podaní návrhu sťažovateľky na pokračovanie v konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola vec na základe upovedomenia z 18. februára 2020 postúpená okresnému súdu. Výzvou

z 25. februára 2020 vyzval okresný súd žalovaného na vyjadrenie k žalobe. Dňa 26. mája 2020 zaslal okresný súd sťažovateľke vyjadrenie žalovaného. Replika sťažovateľky bola doručená okresnému súdu 8. júna 2020.

3. Sťažovateľka 25. mája 2020 požiadala okresný súd o nariadenie termínu pojednávania. Následne v dôsledku nečinnosti okresného súdu podala 15. decembra 2020 *sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu, ktorý v prípise z 8. januára 2021 sťažovateľke oznámil, že jej sťažnosť považuje za dôvodnú, pričom uviedol, že vec je zaradená do poradia na nariadenie termínu pojednávania. K vzniku prietahov došlo z objektívnych príčin, a to z dôvodu nadmernej zaťaženia súdneho oddelenia zákonného sudcu a čiastočne aj z dôvodu mimoriadnych opatrení v súdnictve z dôvodu pandemickej situácie.*

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočnému prietahu a porušeniu jej označených práv. Aj napriek sťažnosti na prietahy *okresný súd žiadne úkony k zabezpečeniu nápravy nevykonal. Napadnuté konanie trvá už 2 roky a 5 mesiacov a okresný súd z dôvodu nečinnosti vo veci nerozhodol ani nenariadil žiadne pojednávanie.*

Podľa názoru sťažovateľky predmetnú vec nemožno hodnotiť po právnej ani faktickej stránke ako zložitú, pričom takéto žaloby predstavujú štandardnú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov. V správaní sťažovateľky neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by mohli byť zohľadnené na jej ťarchu pri posudzovaní otázky vzniku prietahov v napadnutom konaní. Naopak, počas celej doby bola aktívna, na výzvy okresného súdu reagovala. Sťažovateľka poukázala aj na dôležitosť významu predmetu sporu pre ňu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľka namieta nečinnosť okresného súdu, ktorý po viac ako 2 rokoch od podania žaloby nevydal meritórne rozhodnutie a nenariadil ani pojednávanie.

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95). Pri výklade tohto základného práva si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1

dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

8. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak porušenie tohto základného práva sa namieta v konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015). K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

9. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru EŠLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok EŠLP z 15. 10. 1999, body 58 a 69; Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok EŠLP zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

10. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08, I. ÚS 550/2020, II. ÚS 246/2022). Pojem zbytočné prietahy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy. Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06, IV. ÚS 513/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania. Oneskorenie v niektorej fáze konania môže byť tolerované, ak celková dĺžka konania nemôže byť považovaná za neúmernú (rozsudok EŠLP vo veci Pretto a iní proti Taliansku z 8. 12. 1983, sťažnosť č. 7984/77, bod 37). Ústavný súd už tiež judikoval, že aj v prípade, ak sťažnosť na prietahy v konaní podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola vyhodnotená ako dôvodná, neznamená to automaticky, že prietahy v konaní majú zároveň nevyhnutne aj ústavnoprávny rozmer (napr. II. ÚS 244/2021).

11. S poukazom na už uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľky. Napadnuté konanie pred okresným súdom trvá od postúpenia veci do prerokovania tejto ústavnej sťažnosti 2 roky a 4 mesiace. Postup okresného súdu vo veci nebol optimálny, a to v období približne od júla 2020, keď je zrejماً nečinnosť okresného súdu. Ústavný súd zohľadnil, že zo strany okresného súdu išlo len o jedno obdobie nečinnosti, pričom tento zistený ojedinelý prieťah v priebehu napadnutého konania okresného súdu nedosahuje v okolnostiach danej veci ústavnoprávne relevantnú intenzitu. Do úvahy ústavný súd zobral aj predmet sporu, ktorý, aj keď je pre samotnú sťažovateľku zaiste nepochybne dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých). Ďalšou zásadnou okolnosťou, ktorú ústavný súd pri rozhodovaní o podanej ústavnej sťažnosti zohľadnil, je existencia objektívnej skutočnosti (prítomnosť ochorenia COVID-19 a naň nadväzujúce aj zákonné obmedzenia vydané v záujme zamedzenia šírenia tohto ochorenia). Je potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že v priebehu takmer celého roku 2020, ako aj relevantnej časti roku 2021 okresný súd, ako aj iné súdy objektívne museli danej situácii prispôbiť svoju činnosť, keď sa vykonávali pojednávania len v neodkladných veciach, čo však nie je prípad žaloby podanej sťažovateľkou. Pretože v prípade napadnutého konania nie je možné rozhodnúť bez nariadenia a uskutočnenia pojednávania, ústavný súd pri posudzovaní celkovej doby trvania napadnutého konania prihliadal aj na tieto objektívne okolnosti sťažujúce uskutočnenie pojednávania v danej veci (napr. I. ÚS 504/2020, I. ÚS 550/2020, I. ÚS 126/2021, II. ÚS 135/2021, II. ÚS 179/2021).

12. Na základe uvedeného ústavný súd nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania okresného súdu v napadnutom konaní aj s ohľadom na judikatúru ESLP ako nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V postupe okresného súdu v napadnutom konaní bola zistená ojedinelá nečinnosť okresného súdu, ale v okolnostiach posudzovanej veci nedosahuje ústavne relevantnú intenzitu, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade nečinnosti okresného súdu v ďalšom priebehu konania sa sťažovateľka môže obrátiť na ústavný súd s novou ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu